

[Foged.]

system da er så helt umuligt. Der er dog en ting, der er givet ved det nuværende system. Det er billigere at administrere, og det har til dato sådan set trukket ganske godt. I 1955-56 var forbrugsafgifterne 2,7 milliarder kr., i 1961-62 var de steget til 4,7 milliarder kr. Det er det seneste regnskabsmæssige tal, vi har, men man antager, at det allerede i 1962-63, hvis vi fortsætter, som vi har begyndt med de gældende indirekte beskatninger, vil komme op på 5,4 milliarder kr., altså en fordobling på 7 år.

Som sagt, venstre er tilhænger af en omlægning af beskatningen over til indirekte beskatning, men i disse rationaliseringstider må det være aktuelt, at man undersøger alle de foreliggende muligheder for en rational løsning af problemet. Systemet skal ikke alene være let for staten. Det skal også være rimeligt for borgerne. Det nye system, omsætningskatten, er måske nok nyt, men det er også dyrt. Alene statens øgede kontrol og opkrævningsomkostningerne beløber sig efter de beregninger, som embedsmændene har givet os, til 5 mill. kr. årligt, og jeg tror, at tallet er såre lavt anslået. Dertil kommer så de handlendes øgede vanskeligheder: flere arbejdstimer, som vel mest bliver overarbejdstimer. I mange tilfælde bliver det den handlende selv, i andre tilfælde bliver det naturligvis hans medarbejdere, der skal udføre dette arbejde, og da skal det direkte honoreres med løn. Embedsmændene har anslået, at et sådant arbejde vil tage ca. 5 timer månedlig for hver forretning. Også her mener jeg tallet er ansat i den grad i underkanten, at det næsten ikke kan anses for at være rigtigt. Men selv med et så lavt ansat tal bliver den årlige merudgift for erhvervslivet på en beløbsstørrelse af ca. 60 à 70 mill. kr. Man har altså her en forøget opkrævningsomkostning, der lavt sat beløber sig til 75 mill. kr., men vel snarere er 100 mill. kr.

Hvis man nu ser på, hvad denne omsætningsafgift vil indbringe ud over, hvad vi

får ind ifølge gældende love, så skulle den efter regeringens forslag indbringe 900 mill. kr. Fra disse 900 mill. kr. kan vi dog trække det beløb, som ville komme ind, hvis vi i stedet for at indføre omsætningsafgiften forhøjede de indirekte beskatninger, vi allerede har, med den samme procent, som omsætningsafgiften er ansat til, altså 5 pct., altså hævede den indirekte beskatning på de traditionelle områder med 5 pct. Det sker for øvrigt alligevel; regeringens forslag om en omsætningsafgift går jo ud på, at alle områder skal forhøjes med 5 pct., altså også de traditionelle. Regeringen benytter sig af det fif, som den lille fuglekonge benyttede sig af i sin tid: den satte sig på ryggen af én, der kunne flyve højt — i det tilfælde var det en ørn — så tog den en lille tak over, og så var den kommet højest. Omsætningsafgiften kan sammenlignes hermed, idet man lægger 5 pct. oven på alt det, man har i forvejen.

Hvis man altså lægger de 5 pct. på de traditionelle områder, vil det indbringe rundt regnet 300 mill. kr. Det vil sige, at nettoprovenuet af det, som regeringen foreslår vedrørende omsætningsafgiften, er 600 mill. kr. Jeg indrømmer, at regeringen med lethed nok kunne forhøje procenten til 7 næste år, til 9 næste år igen og så til 11 for kun at tage 2 pct. ad gangen. Den er altså et instrument i regeringens hånd, som jeg mener kan anvendes til socialisering af samfundet, også over skatterne. Men det egentlige nettoprovenu af det foreliggende omsætningskattelovforslag er altså kun 600 mill. kr. med en administrationsomkostning på rundt regnet 100 mill. kr. Det er en dyr måde at få skatterne opkrævet på.

Der skal nødvendigvis betydelig mere tid til en nøje gennemgang af alle de foreliggende problemer, før et forslag som dette, som vel skal leve videre som lov, sættes i verden. Det skulle jo nødig gå sådan, at hastværk her kunne vise sig at blive til makværk dér. Vi har også i udvalget gang på gang fået den konklusion fra embeds-